

TORONTÁI

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre	48 K
Félévre	24 K
Negyedévre	12 K
Egy hóra	4 K

Egyes szám ára 16 fillér.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP

Felelős szerkesztő: Dr. MAYER JENŐ.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
Zápolya-utca 1. sz. Telefonszám: 21.

MEGJELNIK MINDENNAP, VASÁR-
ÉS ÜNNEPNAPOK KIVÉTELEVEL.

Nagybecskerek, 1918.

XLVII. évfolyam, 22. szám.

Szombat január 26.

Kinevezték az új kormányt.

A király elutazott Budapestről.

Budapest, január 26. A Budapesti Közlöny ma déli rendkívüli kiadásában jelentek meg az új kabinet kinevezéséről szóló királyi kéziratok.

Eszerint az új kabinet a következőképpen alakult meg:

Miniszterelnök: Wekerle Sándor, Őfelsége személye körüli: Zichy Aladár gróf, Vallás- és közoktatásügyi: Apponyi Albert gróf, Honvédelmi: Szurmayer Sándor báró, Belügy: Tóth János, Igazságügyi: Vázsonyi Vilmos, Kereskedelmi: Szerényi József, Horvát miniszter: Unkelhauer Miklós, Tárca nélküli miniszterek: Földes Béla, Eszterházy Mária, Windischgrätz Lajos herceg.

A király megbízást adott Wekerle-nak, hogy a pénzügyi és földművelésügyi tárcát ideiglenesen vezesse. Popovics Sándor egyelőre azért nem lehetett pénzügyminiszter, mert február 8-án még neki kell elnökölni az Osztrák-Magyar Bank közgyűlésén. Kinevezése febr. 10-én fog megjelenni a hivatalos lapban.

Remélik, hogy sikerül Szerényi gróftól rábírnunk a földművelésügyi tárca elfogadására.

Eszterházy hatásköre egyelőre nincs megállapítva. Valószínűleg népjóléti vagy választójogi miniszter lesz, de lehet, hogy valami más, külön megbízatást kap.

Új államtitkárokul emlegetik Szalay László volt főispánt kuitusz, Kelemen Béla dr. Szeged főispánját pedig kereskedelmi államtitkárnak.

A közlekedési miniszteriumban Nagy Ferenc államtitkár marad, a másik államtitkári állásra egy magasrangú katona van kiszemelve.

A távozó miniszterek valamennyien titkos tanácsosi méltóságot kapnak Szerényi gróf kivételével, akit a Lipót-renddel tüntet ki a király. Hadik gróf az első osztályú vaskoronarendet kapja.

Ugron Gábor volt belügyminisztert Erdély királyi biztosává fogják kinevezni.

A mai délelőtt folyamán először a régi, majd az új miniszterek együttesen, majd külön-külön járultak az uralkodóhoz, aki kivette az új miniszterek esküjét.

Ugron Gábor délelőtt elbucuzott a belügyminiszterium tisztikarától. A szolgáló és rendőrszemélyzetnek nagyobb pénzüsszeget adományozott.

A király ma délelőtt együttes kihallgatáson fogadta a főrendiház elnökségét.

Apponyi Albert fél óras magánkihallgatáson jelent meg őfelsége előtt. Ez a kihallgatása folytatása volt tegnapi kihallgatásának, amelyben egy függőben levő kisebb ügyről volt szó.

Az új kormány tagjai ma délelőtt megtartották az első minisztertanácsot.

Az „Est” szerint Pallavicini és Palugyai államtitkárok távoznak. Új államtitkárként emlegetik Nehrebeczky Györgyöt. Hantos Elemér is távozik. De ha Szerényi elvállalja a földművelésügyi tárcát, Hantos ez esetben pénzügyi vagy földművelésügyi államtitkár lesz.

Új titkos tanácsosok lesznek: Pallavicini György, Szentiványi Árpád és esetleg Zlinszky István is.

A király elutazott.

Budapest, jan. 26. Őfelsége Károly király ma délelőtt fél 12 órakor udvari vonatán elutazott kíséretével Budapestről. A nyugati pályaudvaron Tolnay Kornél, Bárczy polgármester és Sándor főkapitány voltak jelen az elutazásnál. Bárczynak a király megköszönte Budapest népének a vele szemben megnyilatkozott lelkes magatartását és kérte Bárczyt, hogy ezt hozza nyilvánosságra. Ezután bement az udvari vonatba, ahol átadták őfelségének a mai budapesti lapokat. Majd egy másik kocsiba ment át, ahonnan negyed óráig beszélt a főhadiszállásról.

Az udvari vonat ezután elhagyta a nyugati pályaudvart.

Ujabb tíz napos halasztás?

London, jan. 26. Reuter-jelentés. Pétervári jelentések szerint a béketárgyalásokat újabb tíz nappal elhalasztották, mert Trockijnak és az orosz népbiztosoknak még Pétervárott kell maradniuk.

Entente-híresztelés a tárgyalások megszakadásáról.

Stockholm, jan. 26. Reuter-jelentés. A Pétervári Távirati ügynökség legutóbbi közleményeiből (?) és Trockij nyilatkozataiból arra következtetnek, hogy a bresztlitovszki béketárgyalások meghiusultak. A legutóbbi eseményeket csak manővernek tekintik. Ugy beszélnek, hogy a bolsevikiek megváltoztatták álláspontjukat, arra számítva, hogy a béketárgyalások megszakításával nyomást gyakorolhatnak a monarchia munkástömegeire. Az a tény, hogy Kerenszky egyik miniszterét meggyilkolták, a bolsevikiek helyzetét nagyon megrendítette.

Hogy a tárgyalások valóban megszakadtak volna, azt Stockholmban kevésbé hiszik.

Románia nem teljesítette az orosz követeléseket.

Jassy, jan. 26. Reuter-jelentés. A román kormány visszautasította Oroszország ultimátumában kifejtett követelések teljesítését.

Lucknál nagy csata folyik.

Lemberg, jan. 26. Az orosz határról jelentik: Luck mellett nagy elkeseredéssel folyik a harc az ukránok és a bolsevikiek között. A támadások oka, hogy az ukránok el akarták foglalni Luck városát. A csata több nap óta folyik. A maximalisták parancsnoka egy nem messze táborozó osztrák-magyar csapat parancsnokához fordult segítségért, de a parancsnok megtagadta a segítséget.

Genf, jan. 26. A „Journal de Geneve” szerint az orosz népbiztosok elhatározták, hogy az ukrán Radával félbeszakítják a tárgyalásokat.

A japán parlament ülése.

Pekió, jan. 26. Reuter-jelentés. A japán parlament megnyitására a miniszterelnök a következőképp nyilatkozott:

Az orosz birodalomban beállott fordulat a legnagyobb aggodalommal tölt el bennünket. Ohajtjuk, hogy Oroszországban erős kormány alakuljon. Ha az Oroszországban kiterjedt mozgalmak áterjednek Ázsiára, attól lehet tartani, hogy ez a nyugtalanság veszélyezteti a béke ügyét keleten. Ha a nemzeti érdekünket veszélyeztetik, a kormány meg fog mindent tenni annak védelmére.

A japán külügyminiszter ezt mondta: Miután a Keleten történő eseményekért Japánra hárul a felelősség, Japán semmi áldozattól sem riad vissza, hogy biztosítsa az általános békét.

A politika hírei.

Budapest, jan. 26. A Magyar Tudósító jelenti: A miniszteri felmentésekről, kitüntetésekéről és az új miniszterek kinevezéséről szóló legfelső királyi kéziratokat a hivatalos lap mai számának rendkívüli kiadása közli.

Budapest, jan. 26. Eszterházy Móric gróf volt miniszterelnök a Wekerlével folytatott tárgyalásai és a királynál történt kihallgatása folytán a árca nélküli miniszterséget vállalta Wekerle kabinetjében. Valószínűleg Batthyányi részortját veszi át. Andrássy és Batthyányi tegnap este fél kilenckor a királynál voltak kihallgatáson. Batthyányi és Beck Lajos kiválnak a kabinetből.

Károlyiéknek a tegnap este megtartott bizalmas eszmecsereje folyamán olyan vélemény alakult ki, hogy nem csatlakozhatnak az új párthoz és így Batthyányiéknek távoznok kell. A Károlyi-párt egyébként ma esti értekezletén fog véglegesen dönteni magatartásáról.

Budapest, jan. 26. Földművelésügyi miniszter egyelőre Wekerle lesz.

Budapest, jan. 26. Az alkotmány-párt választmánya tegnap este tartott értekezletén kimondta, hogy bizalommal viseltetik az új pártalakítás iránt és azt teljes erejéből támogatja.

Budapest, jan. 26. Tegnap este fél nyolc órakor a várban udvari ebéd volt, amelyen öfelségén kívül résztvettek Frigyes főherceg, továbbá a magyar kormány tagjai és a király környezete.

Késő este politikai körökben híre járt, hogy Serényi mégis elfogja vállalni a földművelésügyi tárcát. Az új pártnak Andrássy lesz az elnöke, Wekerle a vezére. A távozó miniszterek titkos tanácsosságot kapnak Hadik kivételével, aki már titkos tanácsos. Hadik a Szent István-rendet kapja.

Kühlmann békekilátásai.

Berlin, jan. 26. A birodalmi gyűlés főbizottságában Kühlmann államtitkár a következőket mondotta:

Oroszországgal a tárgyalások jelenleg szünetelnek főképpen a pétervári események miatt, amelyek szükségessé tették Trockijnak Pétervárra való utazását. **A tanácskozásokat előreláthatóan a jövő hét elején folytatjuk.** A cári Oroszország és a mai Oroszország között nagy különbség van. Oroszországban a birodalom egysége ma teljesen megszűnt. Oroszország számos nemzeti köztársaságra kezd felbomlani. Szilárd dolgot nem látunk magunk előtt, az egész orosz test bomlásnak indult. Finnországgal tárgyalásaink előrehaladott stádiumban vannak. Amennyire áttekinthető a dolgok mai állása, **a békekötés rövid időn belül be fog következni.**

Ukrániával tárgyalásaink annyira előrehaladtak, hogy rövidesen eredményre vezetnek. Nincsenek közöttünk olyan pontok, amelyek meghiusíthatnák a tárgyalásokat. Trockijjal a döntő szavazás modalitásai tekintetében megegyezhetünk. Remélem azonban ezt a kérdést is tisztázhatjuk.

Végül a személyét ért sajtótámadásokkal foglalkozott Kühlmann. „Abban a pillanatban — mondotta — amikor eddigi ellenségeinkkel diplomáciai harcban állunk a magánvéleményeket félre kell tenni. A kritikának később majd rendelkezésére állunk.”

Hivatalos jelentések

Vezérkarunk jelentése.

Budapest, január 25.

A miniszterelnökség sajtóosztályától a következő hivatalos jelentést kaptuk a harctéri eseményekről:

Nem volt különös esemény.

A vezérkar főnöke.

Német hivatalos jelentés.

Berlin, január 25.

A nagy főhadiszállás jelenti:

NYUGATI HARCTÉR:

Poolkapelle és a Lys között, Lersnél és a Scarpe mindkét oldalán délután ismét feléledt

a harci tevékenység. Az arcvonal különböző pontjain felderítő harcok.

A többi harcvonalon nincs ujság.

Ludendorff.

TÁJÉKOZTATÓ.

Az ingyenes olvasóhelyiség és könyvtár nyitva van minden nap délután 3 óráig este 10-ig. Vasár- és ünnepnapokon délután 3 óráig este 10-ig. Könyvtáróra vasárnaponként, pénteken délután 3-7 óráig.

Városi ingyenes népkönyvtár. A volt eszterházi épületben. Nyitva naponként reggel 8-10 óráig.

— Katonaotthon Temesvári-u. 1500. sz. a. nyitva minden nap d. u. 2-9 óráig.

Milyen legyen az új birtokpolitikai törvény?

A Torontál számára írta: Buday Barna az OMG-titkára.

Az újabb idők reformkivánságai között legáltalánosabb az a kivánság, mely egy nemzeti és szociális szempontoktól áthatott birtokpolitikai törvény megalkotására vonatkozik. Többféle szempont sürgeti a birtokpolitikai beavatkozást. Ezek: a spekuláció tulkapásainak elhárítása, a nép birtokszerző vágyának kielégítése, a gazdasági üzemek védelme a gyors és káros széthullás ellen és végül az az idős kérdés, hogy a magyar föld a magyar államhoz hű elemek kezén maradjon. Ezenkívül jórészt birtokpolitikai utra kívánják terelni a hadirokkantak elhelyezésének kérdését is. Azzal is számolnunk kell azonban, hogy Amerikában rekedt honfitársaink a háború után bizonyára nagy számmal özönlének vissza és megtakarított pénzt hoznak, amit elsősorban földbirtokba akarnak majd befektetni. Ennek az elhelyezkedésnek is tért kell nyitnunk és ez megint a birtokpolitika feladatai közé tartozik.

Mezőssy Béla földművelésügyi miniszter belátta a felsorolt szempontokhoz igazodó birtokpolitikai törvény megalkotásának elodázhatatlan szükségességét. A birtokforgalom szabályozására, egyelőre hadiérdekből, rendeletet bocsájtott ki, ez azonban csak átmeneti intézkedés, mert egyidejűleg egységes birtokpolitikai törvény kidolgozását is munkába vette. Tudomásom szerint a törvényjavaslat tervezete már elkészült és azt legrovidebb időn belül a képviselőház elé is terjesztik.

A törvényjavaslat tartalmát betérjesztése előtt a nyilvánosság természetesen nem ismerheti meg. Ismerjük azonban azokat a feladatokat, amelyeket a törvénynek meg kell oldania és időszerű lesz talán, ha ezeket a megoldandó feladatokat röviden körvonalazom és összegezem.

A multak tapasztalataiból a következő tanulságokat kell levonnunk:

A birtokforgalmat véletlen esélyektől függővé tenni, vagy ürérkedés tárgyává tenni nem szabad, ennek szabályozásába, irányításába és ellenőrzésébe bele kell nyulnunk, hogy a nemzeti szempontok és a szociális érdekek érvényesülését biztosíthassuk.

A hazai földet magyar védőterülettel kell körülvenni, amely ellenáll a kívülről jövő nemzetellenes törekvéseknek.

A magyarság és a magyar államhoz hűnek bizonyult polgárok terjeszkedése érdekében adjunk módot arra, hogy az egészséges kisbirtokos osztály szaporodjék, a már meglévő pedig megerősödjön. Évégből a földszerzésnek lehetőségét kell biztosítani olyan vidéken is, ahol erre a földbirtok természetes forgalma nem nyújt lehetőséget.

A kisemberek rovására üzött parcellázási spekuláció nyereszkeségei visszaszorítandók, az ingatlan eldarabolások ellenőrzésével és közérdekből való szabályozásával. Nemesak a földszerzés alkalmával védendő meg a kisember érdeke, de ólósó hitellel, a termelés irányításával és az értékesítés szervezésével is támogatni kell azt.

Ne legyen célunk a törpebirtokok szaporítása, ellenkezően igyekezzünk megvédeni az egészséges kisüzemeket a gyors széthullás és a lézengő existenciák keletkezése ellen olyan intézkedésekkel, amelyek erre alkalmas kisbirtokot osztatlan örökség tárgyává tesznek.

Telefon 330.

Városi Mozi a Városi Színházban.

Telefon 330.

Szombaton, január hó 26-án két előadás: 5 és fél 9 órakor.

Vasárnap, január hó 27-én négy előadás: 3, 5, 7 és 9 órakor.

Akik kétszer halnak meg.

Mély hatású tragédia 4 felvonásban. A főszerepben a világhírű Alvin Neuss.

MODERN MOZI

TELEFONSZÁM 312 és 47.

Szombat, jan. 26-án: Vasárnap, jan. 27-én:

A magyar filmek remeke!

Peleskei nótárius

Gaál remekműve filmen!

Előadások: Szombaton, 5 és fél 9 órákor.
Vasárnap: 3, 5, 7 és 9 órákor.

Helyárák:

Páholyülés 1:80 K, zsölve 150 K, I. hely
1:00 K, II. hely 1:— K, III. hely 60 fillér.

A föld tulajdonjogi megszerzése révén a magas földárak miatt aránylag kevesen juthatnak a vágyott önálló gazdasági otthonhoz. Ezért különös figyelmet érdemel a *kisbirtokok fejlesztése*, amely célra a korlátolt forgalmi birtokok egy része igen jól felhasználható. Rendkívül megkönnyíti a kisemberek bérleti vállalkozását, ha a föld bérbevételére, gépek és nyersanyagok közös beszerezésére társulnak, miért is a *földbérleti szövetkezetek* különösen támogatandók.

Adjon továbbá a törvény módját arra, hogy *járadék fizetése ellenében is lehessen kisbirtokot szerezni* és a munkások is szerzhessenek kisebb járadék-teleket, ahol kertészkedhetnek és munkaerőjüket kihasználhatják.

Biztosítani kell a törvénynek az ahhoz szükséges jogi és anyagi eszközöket, hogy a harc-térről, továbbá a tengerentúlról visszatérők elhelyezése céljából az erre kijelölt és önzetlenül működő pénztintézet földet vásárolhasson s illetve a szükséghez képest a kincstári, városi és községi birtokok egy része is felszabadítható és birtokpolitikai célokra felhasználható legyen.

Az állam tulságos beavatkozása a földbirtok-forgalomba nem kívánatos, sőt veszedelmessé válhatik: ezért a birtokpolitikai feladatok végrehajtásának irányítására a társadalom független és nemzeti szempontból feltétlenül megbízható elemeiből bizottságot kell alakítani.

Ugy tudom, hogy a *birtokpolitikai törvény* mindezekkel a *kívánásokkal* számolt s *teljesüléseiket hatékony intézkedésekkel fogja biztosítani*.

Retta lovag bűvész-estéje satöbbi...

A műsoron kívüli szám.

Nagybeeskerek, jan. 25.

Tegnap estére tarka-barka plakátok invitáltak meg a közönséget a Pest-szálló éttermébe, Retta mesternek, a világjáró művész-bűvésznek szenzációs „hazafias” estélyére. Occultismus neo-spiritismus és még sok egyéb izmus lett igerve hasbeszéléssel és expresszajzolásal egybekötve. A közönség tehát jött, leült és részint vacserázott, részint ivott, de inkább ivott, a cigány huzta, a hangulat echt ünnepi volt, annál is inkább, mert az étterem alsó végében egy misztikus miniatűr-színpad kelendő sikerrel csigázta fel az érdeklődést. A törzsasztaloknál zavartalanul folytatták a rendes vacsora utáni kérdést a törzsvendégek: városunk ifju agglégényei és vén aranyfjai...

Retta lovag a művész-bűvész egy teljesen rokonszenves, csinos fiatalember il-

ledelmesen bemutatkozott és az előadás, továbbá a tényezőzés! már mint jegyzet, megkezdődött. A produkciók egytől-egyik ügyes, sőt pompás, teljesen fővárosi számok voltak. Csak nagy városok orfeumában látni hasonló dolgokat. Azonkívül a mester kedvesen, ötletesen és kellemesen eseegett. A barátság a mester és a közönség között tehát hamarosan megkötve lett...

Az ünnepély fénypontja a telepatikus óramutató volt, amely tényleg oly kitünő és eredeti mutatvány, hogy utána percekig tartott a taps és a lelkes ováció. A lovag, mint vérbeli művész, boldog volt és sugárzó arccal köszönte meg a műértő közönség tapsait. A következő percben azonban — bizonyára a spontán lelkesedés hatása alatt — derült tekintete elkomorodott, finom, pajzán eseegetése drámai tenorba hördült át és a lovag körülbelül a következő szavalást eszközölte:

— Ezek a dolgok, amiket most itt végig dolgoztam, mind semmik, ahhoz képest, amiket tudok s amiket jókedvemben előtálatni szoktam. De Nagybeeskerek az én gyönyörű művészetemet nem érdemli meg, mert ez a város egy egészen közönséges és utolsó fészék. Én, aki Budapesten, Bécsben, Párisban, Berlinben, Londonban és még ennél nagyobb városokban is mindenkor a legelőkelőbb színpadokon törtétem, itt kénytelen vagyok kocsmailag működni, ami egy ilyen világhírű mesterre a legnagyobb szégyen.

Ezután a teljesen nekikeseredett lovag majdnem sirva kezdte fejtegetni, hogy nem kapta meg a színházat. Néhány átkot helyeztet el a tettesek ellen és megkérdezte, mi a közönség véleménye ebben a hallatlan igazságtalanság ügyében?...

— Eláll, semmi közünk hozzá!... harsant fel egy hang a közönség köréből.

Városunk nagy közbeszólójának hangja volt. Az ő borzúje nyitotta meg a hangversenyt.

— Miért beszél németül?

— Beszéljen magyarul!...

A közönség több pártra oszlott. Voltak konzervatívok, haladópartiak, ultranacionalisták, békepártiak, munkapártiak, ösmagyarok és — intelligensek.

A lovag sápadtan, összefont karokkal állott a pódiumon és várta, hogy a spontán vallomása által felkavart vihar elüljön. Végre is a békepártiak és az intelligensek győztek.

A mester lelkének hullámai is lecsillapodtak. Már ismét elegáns volt, nyugodt és finom. Bocsnatot kért a közönségtől, hogy az ő személyes keservét is előadta, mint műsoron kívüli számot. De hát ismerni kell egy igazi művész lelkének finom hurjait!...

A bűvészet és művészet, sőt a hasbeszélést ezután a rendes módon ment tovább. A közönség szinte vigasztalni igyekezett a mestert és annak a rendje-módja szerint végigtapsolta és éljenezte az előadást.

Még hallatszott közbe-közbe egy-egy féltéken s inkább becsületből, mint meggyőződésből megreszkizott morgás a legyőzött ellenzék gyér sorából, de az előadás vége határozott ünnepléssé alakult át, különösen mikor a lovag, amint ez már illik, a végén megjelent a ménkü nagy nemzetiszínű lobogóval...

És ekkor Retta lovag meghajtotta magát, keccesen, elegánsan, mint egy márká filmen és így szólott:

— Mélyen tisztelt hölgyeim és uraim. Még egyszer bocsnatot kérek az incidensért. Csak azt akarom kijelenteni, hogy nem az üzleti érdek, hanem a saját művészetem megbecsülése ragadtatott el engem az előbbi jelenetre. A harcúterem félig-meddig rekkantá vált sza-

badságolt katona vagyok (s itt felmutatta tőből levágott csonka ujját) s művészetemmel tizen-négyezer koronát gyűjtöttem a rokkant katonák alapja részére. Hogy önzetlenségemet igazoljam, kijelentem, hogy a mai estém összes jövedelmét az elesett nagybeeskereki hősök családjai részére ajánlom fel.

Igy szólott Retta mester, kedvesen, finoman mosolygott és a függöny legördült. A tabló igazán ötletes és szellemes volt, valószínűleg többre is került a derék művésznek, mint a közbeszóló uraknak...

Bolseviki.

HIREK

— **Buday Barna cikke.** Budapesti munkatársunk e héten Buday Barnának, az *Országos Magyar Gazdasági Egyesület* titkárnak cikkét bocsátotta rendelkezésünkre, Buday Barna, budapesti munkatársunk *felkérésére* „Milyen legyen az új birtokpolitikai törvény” címmel cikket írt a „Torontai” számára. Ennek a cikknek azonban publicisztikai értékén túl más érdekessége is van. Talán nem árulunk el indiszkréciót, ha megírjuk, hogy mindaz, amit Buday Barna ebben az írásban elmond, benne van abban a *nagyszabású agrárprogramban* is, amelyet az agrárius érdekképviseletek megbízásából Buday Barna most készít el. Ezenkívül azonban az a nagy érdekessége is megvan a cikknek, hogy a „Torontai” olvasói a fővárosi sajtót is megelőzve, megtudják ebből a cikkből, hogy *milyen is lesz valójában a birtokpolitikai törvény*. Buday Barna maga mondja cikkében, hogy az általa szükségesnek tartott *kívánásokkal* a birtokpolitikai törvény is számol és a törvényben, amely most készül, *erélyes intézkedésekkel biztosítják* mindazt, amire *nemzeti és szociális szempontból szükség van*.

— **Az angolok és a hus.** Londonból jelentik: Lord Rhanda élelmiszerellenőr a felsőházban sürgős szükségnek mondotta a vajon, margarinon kívül a husnak az adagolását.

— **Kerenszky vagyonát lefoglalják.** Pétervárról jelentik: A népbiztosok elrendelték Kerenszky volt miniszterelnök 1,476 734 rubelt érő vagyonának lefoglalását.

— **Tanácsülés.** Ma délelőtt a városházán a polgármester elnöklésével tanácsülés volt, amelyen folyó ügyeket tárgyaltak.

— **Az anya- és csecsemővédelem szervezése Banlakon.** Jankó Ágoston alispán kezdeményezésére nemcsak Nagybeeskerekben, hanem a vármegye minden közigazgatási járásában nagy lelkesedéssel karolták fel az anya- és csecsemővédelem nemes ügyét, — a bánlaki járásban 23-án tartott meg az anya- és csecsemővédelmi egyesület járási bizottságának megalakulása, amelyen a főszolgabíró elnöklelte alatt a vármegye törvényhatósága által megválasztott járási bizottsági tagok, névszerint özv. Bielek Zoltánné, gyógyszerész neje, Busits Józsefné, uradalmi jogászfelügyelő neje, Elek Albertné, uradalmi jogászigazgató neje, Eördög Virginné, th. főszolgabíró neje, Rittinger Ádámné, földbirtokos neje, dr. Ürményi Sándorné, főszolgabíró neje és Weinhart Józsefné, jegyző neje, továbbá Endersz Jakab zichyfalvai plébános, Popp Fülöp g. kel. román lelkész és dr. Schiller Frigyes orvosok jelentek meg.

A gyűlésen a járási bizottság megalakult, programmul kitűzve a községi anya- és csecsemő-bizottságok megalakítását, a teherben lévő szülő és szoptató nők összeírását, azoknak ruházattal, tüzelőanyaggal, élelemmel, főleg ingyen tejel való ellátását és minden ezen nőket és gyermekeket támogató intézmény ellenőrzését és felkarolását.

A járási bizottság védnöknőjéül gróf Karátsanyi Jenőné szül. Andrásy Karola kérésre fel-

— **Megszűnt statárium.** A katonai parancsnokság által 1916. évi szept. 3-án elrendelt rögtönbíráskodási eljárást (statáriumot) a temesvári katonai parancsnokság területén lévő összes egyénekre a K. B. T. 449. §. 2. pontja értelmében felfüggesztették.

— **Helyreigazítás.** Vászity Endre dr. egy szegény család támogatására a Misszió Társulatnak nem 100, mint azt lapunk pénteki számában közöltük, hanem 140 koronát adományozott.

— **Gyűjtés az anya- és csecsemővédelem céljaira.** A Szociális Misszió Egylet az anya- és csecsemővédelem céljára gyűjtőperselyt helyezett el a helybeli nagytözsdeben, amelybe *Lestyánszky* Mimi urhölgy 196 kor. 47 fillért volt szives gyűjteni. A nemes cél érdekében kifejtett buzgóságáért fogadja az elnökség őszinte köszönetét.

— **Köszönet.** *Lauer* István ezton is köszönetét fejezi ki az olajgyár munkásainak és tisztviselőinek a felesége elhunyt alkalmából 3 árva segélyezésére gyűjtött 400 korona adományért.

— **Elkobzott liszt és gyapju.** A rendőrség emberei serényen dolgoznak, hogy a Nagybeckerekre való élelem és árucsempészetet megakadályozzák. Tegnap a vasúti állomáson *Burger* Miklós 7. honvéd gy.-ezredbeli katonától egy métermáza nullás lisztet koboztak el. *Burger* állítólag a frontra akarta szállítani a lisztet egy tiszt étközde részére. A kihágási eljárás megindult ellene. A város területén ugyancsak tegnap a rendőrök három métermáza gyapjút találtak egy asszonynál. A gyapjút elkobozták és beszolgáltatják a Gyapjuközpontnak. A vizsgálat ebben az ügyben még folyik.

— **Száz százalékkal drágul meg a cukor.** A jövő évi cukorrépa és cukor árának megállapítása ügyében most folynak a tárgyalások Ausztriában. Az érdekelt tényezők megállapodtak abban, hogy a 12 koronás répaár tarthatatlan. A nyerscukor árát az eddigi 57.5 koronáról a jelenlegi ár duplájára fogják emelni. Miután a nálunk érdekelt tényezők semmiesetre se maradnak el Ausztria mögött, ha arról van szó, hogy emelni kell az árakat, egészen bizonyos, hogy rövidesen hasonló tárgyalások indulnak meg nálunk is, mire eljön a kikelet, meghozza nekünk a száz százalékos cukoráremelést.

— **Egy évig bujdosott egy katonaszökevény.** Az écskai csendőrség a napokban elfogott egy katonaszökevényt, aki egy évvel ezelőtt megszökött csapattestétől és azóta rejtőzködött falujában anélkül, hogy a nyomára akadtak volna. *Bugár* Salamon 28 éves écskai lakos, a 29. gy.-ezred katonája még a múlt év januárjában megszökött a tiroli frontról. Hazajött falujába, ahol a kedvesénél bujdosott egy esztendeig. Fegyverét, felszerelését is magával hozta, azt a ház udvarán levő szénaboglyába rejtette el. Az ottani csendőrségnek tudomására jutott, hogy *Bugár* a kedvesénél tartózkodik. Hat csendőr körülvette a házat, mire a katonaszökevény megadta magát. Fegyverét és felszerelését a csendőrök megtalálták a szénaboglyában. Arra a kérdésre, hogy hol bujdosott egy esztendeig, azt válaszolta, hogy résztint az erdőben, ahol állandóan vadászfegyverrel járt és orrvadászott, résztint pedig Écskán kedvesénél tartózkodott. A csendőrség átkísérte a temesvári hadbíró-sághoz.

— **Az anyakönyvi hivatalból.** A nagybecskereki anyakönyvi hivatalban a lefolyt héten a következő bejelentések történtek:

Házasságok: Dobán Alfréd izr. népf. a cs. és kir. 12. gy.-ezredben, hadbírói hivatalnok és Dvorák Róza rk. — Szekesi Károly rk. cs. és kir. 29. gy.-ezr. tart. hadnagy. m. kir. kataszteri mérnök és Bartha Ilona rk. — Ripak József rk. szakaszvezető a cs. és kir. 71. gy.-ezredben, géplakatos és Dudás Anna g. h. ev. — Tajti Mihály rk. cs. és kir. II. oszt. tartalékos matróz, földműves és Erdev Erzsébet rk.

Születések: Todorov Dömötör 36 éves napszámos, leány. — Kugler Anna 17 éves gyári munkásnő, leány. — Tyuresin Dragomir 31 éves cs. és kir. gyalogos, leány. — Mienov Tivadár 41 éves földműves, fiu. — Szabó János József 33 éves csendőralmester, leány. — Mi-

lenov Lyubomir 27 éves földműves, fiu. — Hurich Erzsébet 42 éves özvegy, leány. — Ferencz Géza 37 éves m. kir. II. számú csendőrkörületbeli alörmester, fiu. — Schager Nándor 46 éves kereskedő, leány. — Niszter Mátyás 33 éves kosárrkötő, leány. — Draganov Teréz 18 éves, leány.

Halálozások: Sadler Jozefin rk. 3 éves, agyhártyalob. — Tasi András rk. 40 éves földműves, tüdőgümőkór. — Jeremiás József rk. 18 hónapos, torokgyík. — Kirtyánszki Emil rk. 6 hónapos, tüdőlob. — Özv. Levaity Vitályosné Arsenov Emilia 78 éves gk., aggkór. — Levaity Velimir gk. 33 éves földműves, cukorbeteg. — Tabacski Róza gk. 2 éves, szivhüdes. — Steyer Anna rk. 6 hónapos, tüdőlob. — Baksa József gk. 68 éves napszámos, érelmeszesedés. — Halász János rk. 12 hónapos, bélhurut. — Todorov Biszerka gk. 8 napos, göresök. — Szabó Kálmán rk. 67 éves nyug. vár. állatorvos, aggkór. — Ueberer András rk. 79 éves bádógosmester, aggkór. — Koszó János rk. 35 éves béres, szivhüdes. — Csernic Pál rk. 20 hónapos, hökkhurut. — Lauer Istvánné rk. 34 éves, tüdővész. — Molnár György rk. 9 hónapos, bélhurut. — Sztolics József rk. 15 napos, életgyenge. — Gruin Sándor gk. 55 éves, tüdővész. — Tóth Mihály rk. 57 éves földm., tüdőgümőkór. — Nagy Aroné rk. 64 éves, tüdővész. — Tati Mihályné rk. 68 éves, tüdőrelmeszesedés.

— **Hármas rablógylkosság.** Kolozsvárról jelentik: Kelozsvár és Fejérd község között elterülő országot mentén levő koresmában tegnap éjjel meggyilkolták *Biener* Ábrahám koresmárost, a feleségét és 16 éves Samu nevű fiát, azután kirabolták a helyiséget. Azt hiszik, hogy kőboreigányok voltak az elvetemült hármas gyilkosság elkövetői. A nyomozás széles körben megindult.

A türehetetlen vendéglői árak.

Levél a szerkesztőhöz.

Mélyen tisztelt Szerkesztő ur!

Sokak nevében és sokak helyett írom e panaszos soraimat a becskereki hihetetlenül magas vendéglői, kávéházi és cukrászdai árak miatt és szeretném hinni, hogy ezek után egyszer kissé körmükre fognak koppantani illetékesek az ártultengésben szenvedő vendéglősöknek, kávészóknak és cukrászoknak.

Elhiszem a fűtőanyag drágaságát, elhiszem a személyzeti költségek emelkedését, tudom a husnak, zsirnak fokozatos ár-emelkedését, de nem tudok sehogysem belenyugodni abba, hogy a fővárosban, ahol mindezekhez még horribilis házbérek is hozzájárulnak, mégis miért képesek az előttem mindig nagyrabcsült vendéglős, és kávé árak sokkal alacsonyabb áron sokkal többet nyújtani az odautalt emberek pénzéért, mint becskereki kollegáik. Becskereken a legszerényebb ebéd 9–10 koronába kerül és a legszerényebb vacsora 6–7 koronába. A kávéházban pikkoló feketének nevezett barnaszínű lötyty, ami a kávésnak minden költségével együtt legfeljebb 8 fillérjébe kerül, 60 fillérbe lesz számítva. Összevagdalt falevelekből vagy valami hasonló anyagból kifőzött teának elnevezett meleg víz minden nélkül 1 korona 20 fillérbe kerül.

A cukrászdák a békebeli mignonokhoz hasonló ugynevezett nagy süteményért darabonként 60 fillért mernek kérni, ugyan akkor a fővárosban a legelsőbb rangú cukrászdában ezért izletesebb kivitelben 50 fillért vesznek.

A főváros legelső éttermeiben és hoteljeiben (Dunapalota Hungária, Bristol stb.) 6 koronáért elsőrendű ebédmenüt kaphat az ember, melyből feltétlenül jóllakik.

Itt Becskereken az 5 koronás husétel olyan apróra van szabva, hogy abból egy egészen közepes étvágyu ember 3 adagot bátran megehet anélkül, hogy különösképpen jóllakot volna.

Igen tisztelt Szerkesztő ur ne haragudjon rám, hogy bizonyos nagy elfoglaltsága mellett még levelemmel is igénybe veszem, de higgye el nekem, hogy ha jelen soraimat leközi lapjában és ennek alapján az illetékesek kissé megnyirbálják a vendéglői, kávéházi és cukrászdai árakat, igen sokan hálásan fognak gondolni szerkesztő urra és főleg sokan azok közül, akik éttermeiben, illetőleg vendéglőkben kény-

telenek étkezni és akik minden egyéb szórakozó hely hiánya miatt délutánoként, vagy estéknént kávéházba kénytelenek elmenni, hogy szabad idejüket agyonüthessék.

Szerkesztő urnak készséges hive vagyok

Egy becskereki lakos.

A Szociális Misszió évi jelentése.

(Folytatás.)

Téli gyermeknépkonyha.

Az élelmiszerek nehéz beszerzését és azok magas árát tapasztalva, attól tartottunk, hogy a szegény családok gyermekeinek élemezése a tél folyamán nem lesz olyan tápláló, amilyent a gyermekek egészséges fejlődése és ellentálló képességük fokozása megkíván.

Ezért 1916 évi november hó 21-én tartott közgyűlésünkön elhatároztuk, hogy szükség esetén a város két legszegényebb negyedében lévő óvodákban gyermeknépkonyhát létesítsünk.

A szegények otthonát és nyomorát alkalmunk volt megismerni az által, hogy Névédelmi irodánkat igen sok segélyre szorult nő keresi fel, különböző kéréssel, amelyek indokolt voltáról környezeti tanulmányozás által személyesen szoktunk meggyőződni. Így bőséges alkalmunk volt tapasztalni, hogy a legtöbb kérelmezőnél a nyomor tényleg nagy, mert sem meleg ebéd, de még fűtött szoba is kevés helyen volt. A gyermekek rosszul táplálva, gyengén ruházva, sápadtak vékonyak. Ezeket kívántunk tehát tehetségünkhez képest segíteni.

Kérésünkre Grézlo János tanfelügyelő szives volt az óvodákat gyermeknépkonyhák céljaira átengedni. Ezen gyermeknépkonyhák egyszerűségi napközi otthonok is voltak, ahol a kisebb gyermekek reggeltől estig maradtak az óvónői felügyelete alatt. Élelmiszereket amennyire lehetett, még 1916 őszén szereztük be úgy, hogy száz gyermek ellátására felkészültünk, többre szerény vagyonunk mellett számítani nem mertünk. 1917 évi január hó 22-én nyitottuk meg gyermeknépkonyháinkat, ahol már az első napon 72 gyermeket élelmezünk, de a szám napról-napra növekedett. Április és május hónapokban járt be a legtöbb gyermek.

A Váraljai-utcai óvodában összesen 164 gyermek volt élelmezésre felvéve; ezekből 89 azaz a kisebbek, egész napi ellátásban részesültek, a többi iskolás gyermekek csak délben jöttek és ebéd után haza mentek.

A Temesvári-utcai óvodába 129 gyermek volt felvéve, ezekből egész napi ellátást élvezett 74, a többi csak ebédre járt be.

A napi ellátás volt: reggel 2 deci meleg tej és egy darab kenyér. Az ebéd heti étlapja volt, hétfőn: burgonyaleves csipedettel; kedden: bableves tarhonyával; szerdán: suhantottleves és édes metélt; csütörtökön: káposztafőzelék vagdalt hússal; pénteken: tészta-leves és hagymás-burgonyás csusza; szombaton: szárazbab-főzelék.

Mielőtt a gyermekek a napközi otthonból hazamentek, kaptak még 2 deci meleg tejet és egy darab kenyeret.

Az iskolás gyermekek a rendes napi ebédet kapták bőséges adagokban és hozzá egy darab kenyeret, ezenkívül még külön egy darab kenyeret vittek magukkal uszonnára.

A főzést egy-egy hadisegélyes szegény asszony végezte, aki amellet, hogy két gyermeket élelmeztük, még csekély havi fizetést is kapott. Felügyeletre az első hónapban hetenként más-más hölgy vállalkozott a Misszió tagjai közül; ez ellenőrizte a főzést és segített az ételkiosztásnál.

Később társulatunk két önfeláldozó tagja: özv. Bakalovich Józsefné és özv. Herr Ödöné vették át a felügyeletet egy-egy óvodában Zachariás Mariska és Veres Kelemenné állami övönök fáradhatlan támogatásával. Társulatunk orvosa állandóan ellenőrizte gyermekeinket és ha szükséges volt, a beteg gyermeket a vármegyei kórházba utaltuk; azonban sem járvány, sem súlyosabb megbetegedés nem volt a hat hónap alatt.

A gyermekek testi gyarapodása meglepő volt; megizmosodtak, a ványadt, sápadt arcok megteltek és kipirultak. Az állandó felügyelet nevelő hatását is volt alkalmunk tapasztalni, amennyiben az első napokban az étkezés előtti kézmosás és imádság nem ment nehézség nélkül; később még az is, aki elkésve érkezett nem a párolgó leveshez, hanem a mosdótálhoz sietett és szőlítés nélkül végezte el rövid imádságát mielőtt evéshez kezdett.

Sőt az anyák bemondása szerint a gyermekek vasárnap otthon is illedelmesebbek és szelidebbek voltak, mint azelőtt. Ugyanis vasár-

nap...
mialat...
végezt...
1917...
a gyer...
konyhá...
felvéve...
67.59...
rona...
korona...
élelmis...
Kiad...
azaz...
rendő...
nagy...
A h...
gatás...
termés...
sőt me...
sége...
élelm...
kis tö...

A na...
koszo...
zárór...
az ere...
febru...
dődik...
Özsin...
mely...
dicséti...
hogy...
tart e...
tánkos...
mayer...
kimerü...
május...
utáni...
rakozás...
nagy...
vele...
külözn...
és sol...
háboru...
agyon...
szeren...
szoru...
egy na...
nyozn...
zás, de...
latságu...
jótékon...
melyne...
szegény...
béke id...
itt fog...
ány, a...
hiába...
kis sz...
sajnál...
javarés...
már ré...
egy sz...

KÖ...
A tözs...

Ezen...
és alig...
mény...
gyarazu...
tersége...
A he...
volt egy...
való tel...
tözsde...
esett, k...
kok me...
békétár...
kodóbb...
nával m...

nap a gyermekek otthon maradtak anyjuknál, mialatt az ovodákban alaposabb tisztogatást végeztünk.

1917 január hó 22-től augusztus 1-ig tartott a gyermekek ételmezése a két gyermeknép-konyhában ahol összesen 293 gyermek volt felvéve, 149 fiú és 144 leány. Kiosztottunk 67.594 adag ételt; kiadásunk pedig 18.634 korona 5 fillér volt. Ebbe bele van számítva 1951 korona 90 fillért kitevő természetben kapott élelmiszerek és tűzifa értéke is.

Kiadásunkhoz hozzájárult a város havi 1000, azaz összesen 6000 koronával, azonkívül a rendőrkapitányság gyűjtésével és a társadalom nagylelkű adományaival.

A helyi hatóságok a legmesszemenőbb támogatásban részesítették munkánkat, anyagi és természetbeni adományokkal pedig városunk, sőt mondhatom a környék áldozatkész közönsége oly bőségesen segített, hogy a múlt téli ételmezés költségei fedezésén kívül, még egy kis tőkénk is maradt az őszi beszerzésekre.

(Vége.)

MULATSÁG

A nagybecskereki jótékony nőegylet táncoskora. Miután a hatóság nem adta meg a záróra meghosszabbítást, a jótékony nőegylet az eredetileg tervbe vett táncestély helyett február 2-ikán táncoskora rendez, mely kezdődik délután 3 órakor és tart este tizenegyig. Őszintén szólva örülünk ennek a változásnak, mely a rendezőség ügyes alkalmazkodását dicséri, nemcsak azért, mert végre is mindegy, hogy öttől tizenegyig, vagy tíztől hajnalig tart a tánc, de főleg emellett elötiünk a táncoskora, ez a bájos emléke a régi bieder-mayer időknek, amikor a hosszú háborúkban kimerült társadalmak ebben az egyszerű formájú, de annál kedélyesebb és intímebb délutáni mulatságban kerestek felejtest és szórakozást. Most is ilyen időkben élünk, a mi nagy háborunk már a vége felé jár, de sajnos vele együtt nem fognak elmúlni a sok nélkülözések, amelyekhez hozzá kellett szoknunk és sohasem fogjuk folytathatni ott, ahol a háboru előtt elhagytuk. Ebbe a szürke és agyonmaximált és korlátozott világba tehát szerencsésen fog beleilleszkedni ez a táncoskora, amelyben minden együtt lesz, amit egy nagy bálban keresnek az emberek, hiányozni csak egy fog, a reggelig tartó dárdozás, de hát erről már ugyis leszoktunk. A mulatságnak kétségkívül nagy sikere lesz, hiszen jótékony célra rendez a mi derék nőegyletünk, melynek ma ép úgy meg vannak a maga szegényei és támogatásra szorultjai, mint a béke időkben, de sikerülni fog azért is, mert itt fog bemutatkozni az a sok szép fiatal leány, aki immár negyedik esztendeje, hogy hiába várja az első farsangot; ezektől ezt a kis szórakozást bizonyára senki sem fogja sajnálni, ép úgy mint a táncosoktól sem, akik javarészt amúgy is a mi kitűnő katonáink, akik már régen megváltották a jogosultságukat egy szép mulatságra.

KÖZGAZDASÁG

A tőzsde még mindig tartózkodó.

— Heti tőzsdejelentés. —

Budapest, január 26.

Ezen a héten a tőzsde igen tartózkodó volt és alig mutatkozott vételkedv, amely körülmény a folyton változó békehírekben leli magyarázatát, azonképen ugylátszik, hogy mesterségesen is előidézik ezt a lanyhaságot.

A hét elején az értéktőzsde hangulata nem volt egységes a bécsi és a budapesti sztrájkra való tekintettel, ami nagyban befolyásolta a tőzsde hangulatát. A magyar hitel a hét elején esett, később a hét közepén, amikor a sztrájkok megszüntek és kedvezőbb hírek jöttek a béketárgyalásokról, a hangulat valamivel bizakodóbb lett és a magyar hitel 20—30 koronával magasabb áron került forgalomba, míg

1217 koronával a legmagasabb árfolyamot érte el.

A többi részvényekben, úgy a bankpapirokban, mint a helyi papirokban kis forgalom, később néhány papír pár koronával javult, említésre méltó esemény azonban nem történt. Sokat beszéltek tőzsdekörökben arról, hogy egyes bankok a konteminöröknek kosztba adtak papirokat, holott ez a háboru alatt szigorúan tilos.

A heti záróárfolyamok a fontosabb papiroknál egyébként a következők voltak:

Magyar Hitel 1206,
Osztrák Hitel 806,
Jelzálog Bank 518,
Leszámitoló Bank 608,
Fabank 767,
Magyar Bank 818,
Rima 954,
Közuti 748,
Urikányi 625.

A pénteki zárónapon a hangulat tartótabb volt, tekintettel a helpolitikában beállott változásokra, de ennek a zárókurzusokban nyoma még nem igen volt.

Csak
RÁDIUM
sósborszeszt
használjunk test- és egészségápolásra.

Nagy üveg	K 12—
Közép üveg	K 6'30
Kis üveg	K 2'20

Gyártja: A Dunántúli Gazdas. Szeszgyárosok
Szeszlinomító Részvénytársasága
Nagykanizsán.

Egy jókarban levő
gyermekocsi
megvételre kerestetik.

Cím a kiadóhivatalban.

Keresek egy gépiró kisasszonyt

bármikori belépésre. Magyar nyelv írásban és szóban, szerb, esetleg román nyelv tudása is megkívánatik. Gyorsírást tudók előnyben részesülnek. Kezdőfizetés havi 180 K. — Állása vidéken lesz belöltendő. —

Piking Jakab és Társa.

Viszketegséget, sümört, rüht

leggyorsabban elmulasztja a Dr. Flesch-féle eredeti **Barna zsír**, mindig eredeti pecsétes Dr. Flesch-félet kérjünk. Próbátégely 230 K., nagy tégely 4 K., családi tégely 11 K. — Kapható a helybeli gyógyszerárakban vagy direkt a készítőnél rendelhető. Dr. FLESCHE E. „Korona” gyógyszerháza Győr.

Elsőrendű bőrszirt Braunstein-cég

(viz- és savmentes) —
különböző nagyságu dobozokban szállit

Malomipari és Áruforgalmi R.-t.

Budapest, V., Gizella-tér 3.

Sürgőny cím: Malombank.

Telefonszám 134—94.

67

Konyhakerti magvakat

míg a készlet tart

napi áron szállitunk.

A nagy maghiányra való tekintettel, rendelések csak a beérkezés sorrendjében vehetők figyelembe.

Csirképességért, tisztaságért szavatolunk.

Huszonöt éves hadmentes fiatal ember bármily tisztviselői állást

vállal január 31-ével.

Szíves ajánlatok „Biztos jövő” jeligére a kiadóhivatalba kéretnek. 98

Értesítés.

Szíves tudomására hozom a nagybecskereki és vidéki közönségnek, hogy a Martinuzzi utca 1. sz. alatti **cseléd-elhelyező-intézetemet kibővítettem és kereskedelmi ügynökségemet Piking Jakab és Társa** cím alatt törvényszékiileg bejegyezve továbbra is vezetem.

Ételmicikkek kivételével, minden néven nevezendő közvetítéssel foglalkozunk, amiért is kérjük a n. é. közönséget, bármilyen ügyekkel ami szakmánkba vag. bizalommal hozzánk fordulni. A hozzánk érkező megbízásokat a legpontosabban és a legrövidebb idő alatt teljesítjük.

Tisztelettel

Piking Jakab és Társa.

Helybeli nagyobb vállalatokhoz kerestetik

egy-két tisztviselő vagy tisztviselőnő

Ajánlatok kéretnek Részvénytársaság címre a kiadóba. 97

Részvényalírási felhívás

A Torontái Agrárbank Részvénytársaság 550.000 K alaptőkéjét 4500 darab egyenként 100 K névértékű és bemutatóra szóló részvény kibocsátásával **1.000.000 K-ra kívánja fölemezni.** Az új kibocsátású részvényekre a régi részvényeseknek elővételi joguk van, még pedig **minden 5 darab régi részvény tulajdonosa 4 darab új részvényt jogosult jegyezni.** Öt darabnál kevesebb részvényvel bírókat elővételi jog nem illeti meg. **Az elővételi jogot 1918. január 31. napjáig kell a régi részvények bemutatása kapcsán gyakorolni.** Ezen időpont után az elővételi jog gyakorlása által le nem jegyzett részvényeket bárki szabadon jegyezheti.

Az új részvények kibocsátási árfolyama az elővételi jog gyakorlására jogosítottak részére 130 K, a többiek részére 150 K darabonként.

A kibocsátási árfolyam **30%-át jegyzéskor,** annak további **70%-át,** valamint a jegyzett összeg (árfolyamon számítva) után 1918. január 1-től a fizetés napjáig járó **6%** kamatot **1918. március 1-éig** kell intézetünk pénztáránál befizetni. Késedelem esetén **7%** kamatot és részvényenként 50 K kötbért kell fizetni.

Az új kibocsátási részvények már az 1918. üzletév nyereségében részesednek.

A kibocsátási árfolyamból darabonként 100 K a részvénytőke gyarapítására, a felpénz pedig a kibocsátás illetékének és költségeinek levonásával a tartalékalap gyarapítására szolgál.

A részvényalírási záró ideje: 1918. február 15. napja.

Nagybecskereken, 1918. január hó 20. napján.

Az igazgatóság

87

Legnagyobb szenzáció!

20 fillérbe 1 kiló fehérnemű hófehéren tisztára mosva, csaknem fáradtság nélkül és szavatossággal ártalmatlanul csak a

- „Tow-Tow“ prima mosópaszta és universal tisztítószerszerrel történik.
 „Tow-Tow“ pasztával mosunk fehérneműt, tisztítunk mindennemű edényeket és padlót stb. anélkül, hogy hozzáadnánk szappant, szódát, lugot stb.
 „Tow-Tow“ egyedüli, mely mindig használatra kész.
 „Tow-Tow“ egy csaknem általánosan használt már népszerű mosó- és tisztítószerszer, mert legjobb és legolcsóbb; nem szabad tehát egy háztartásban, kórházban, kolostorban, árvaházban, szállodában, szanatóriumban, vendéglőben, fogyasztási szövetkezetekben hiányoznia.
 „Tow-Tow“ az összes meglevő utánzótt pótmosószerekkel nem árban, hanem összehasonlíthatatlan és felülmúlhatatlan tisztító hatásában versenyeznek.
 „Tow-Tow“ból 5 kiló (bruttó), mely 20 korona, elegendő 70-80 kg ruha vakítóan fehér kimosásához. Egy láda 10 kg.
 „Tow-Tow“ 37 koronáért 150-160 kg ruhához és egy láda 20 kg.
 „Tow-Tow“ 70 koronáért 300-350 kg ruhához elegendő.

Szállítják fuvar- és ládamentesen, utánvétellel. — Visszonteladókknak megfelelő engedmény. — Ügyes, jutalékra dolgozó képviselőket mindenhol keresnek. — Irjon még ma: „TOW-TOW“ gyárának, Rubinstein Márton & Fiai r.-t. Makó, 144. — Használati utasítást minden számlához csatolunk. 83

Szőlőoltványokat

amerikai sima és gyökéres vesszőket, különféle fajokban, fa tisztaságért jótállva szállít legdusább választékba a már évek óta elsőnek és legmegbízhatóbbnak ismert Kisküküllő menti első szőlőoltvány-telep.
 Tulajdonos:
CASPARI Fr. Medgyes
 (Nagyküküllő megye).
 Tessék árjegyzéket kérni.

Egy majdnem új
fürdőkádbeladó.

100 Cím a kiadóban.

Viszketeg, ruh, sömör, bőrből, régi sebek ellen biztos és gyors hatású szer a **Boróka-kenőcs.**

Nem piszkít és teljesen szagtalan. Kis tégely 3 K, nagy tégely 5 K, családi tégely 9 K, hozzávaló Boróka-szappan 4 K hozzájárulással. Készíti:

Gerő Sándor gyógyszerész, Nagykörös.

Nagybecskereken kapható:
 Czikkajló László és Nikolett Emil
 * gyógyszerésztárában. *

Február hóban eladásra kerül

64 db fajliszta, száke, göndörszörű, átvészelt, kiválóan szép 1 éves

mangolica tenyészkán.

Probst István gazdasága Torontálszécsány.

Nyomatott Pleitz Fer. Pálnál, Nagybecskereken.

Kiadó: Pleitz Fer. Pál.